

„EDINOST“

Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob torkih, četrtek in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . . . 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.— „ „ „ 4.50 za pol leta . . . 6.— „ „ „ 9.— za vse leto . . . 12.— „ „ „ 18.—

Naročnine se plačujejo naprej na naročbe brez priložne naročnine se uprava ne ozira.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 nč., izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč“.

VABILO
na javni narodni shod,

ki ga sklicuje pol. društvo „Edinost“

— pri gospodu Ivanu Sancin-Sira (campagna Kronest) zadej za pokopališči. —
v nedeljo dne 6. t. m. ob 3 $\frac{1}{2}$ uri popoldne.

Dnevni red:

1. Nagovor predsednika.
2. Utemeljevanje resolucije radi osnutja okrajnega glavarstva za tržaško okolico.
3. Eventuelni predlogi.

Tržaški in okoličanski Slovenci!

Sedaj Vam je prilika, da pokažete svoje zanimanje za javne stvari Vaše občine, in po tem takem tudi za svoj lastni blagor. Vsakemu bode prilika, da pove, kar mu je na srcu. Politično društvo „Edinost“ sklicuje zaporedoma shode po okolici, a okoličanom je dolžnost, da se v velikem številu udeleže teh shodov in da posežejo tudi v razpravo, kajti le tako izvedo bodoči poslanci, česa želi in zahteva ljudstvo.

Odbor političnega društva „Edinost“.

Javni shod

polit. društva „Edinost“ dne 29. novembra 1896
v Škedenju.

(Dalje)

Predsednik Mandić: Želi še kdo besede?

Za besedo se je oglašil domačin Vinko Sancin-Facio, da se izjavi čisto na kratko: Gospoda tržaška in gospodje v mestnem starešinstvu menijo, da so le oni dobrotniki in mi prejemniki. To je laž. Strašijo nas, da nam odslej ne bodo dajali več dela. To je prazna grožnja. Dajajo nam dela, ker nas rabijo, ker smo tudi mi njih dobrotniki. Saj vemo, da delavec zbira za gospoda in ne gospod za delavca. Tudi delavec je dobrotnik gospodarju. Ne bojimo se torej in vsprijememo resolucijo za osnutje okrajnega glavarstva. (Pohvala.)

Dr. M. Pretner: Vaša škedenjska vas je kakor malo mesto, saj šteje vsega ukupe kakih 5000 duš. Industrija se tu množi in žnjo tudi številno prebivalstva. Če pojde tudi tako naprej nadkrili Škedenj blizu vsa istrska mesta. A vprašam vas: kdo je gospodar v tej veliki vasi? Kdo skrbi za vas? Nikdo. Priznajte le Škedenjci, da

sedaj nimate nič goveriti tu. Precej snažno cerkvice imate tu, ali pa smete reči, da je vaša? Še zvonik so vam vzeli! (Pohvala. Klici: Tako je!) Pogledajte, kako je v vaši šoli! Tudi tu morate vi le — molčati. Šola se vam ne ureja po resničnih potrebah, ker je onim, ki imajo besedo v vaši šoli, le do tega, da se otroci nauče kaj laščine. Vsi drugi predmeti so zanemarjeni. Ta tedaj je posledica temu? Ta, da se otroci ničesar ne nauče: ne pisati, ne čitati, in tudi misliti ne. Celó negovanje verskega čuta se zanemarija, in vendar je isti podlaga pravi vzgoji. Kam dovaja napačna vzgoja, pričajo nam žalostni dogodki v Škedenju iz najnovejšega časa. Mesto da bi šola bistrila otroke na narodni in verski podlagi, jej je jedini namen ta, da dela otroke — še bolj neumné! Ali je s tem res že vse pridobljeno, ako se otrok nauči malo laščine? Ne! Le pojte v mesto, da se prepričate o stvari! V mesto pojte, da boste videli, kake ljudi imajo v svojih službah ista gospoda, ki vam toli toplo priporoča le laščino. Na boljših mestih, pristopnih delavcu, imajo ljudi, kateri večinoma niti pojma nimajo o laščini. Tako se godi v trgovinah in magazinah! Zakaj tako? Zato, ker so se ti ljudje kaj naučili v svojih šo-

lah. Le okoličan ne more nikamor, ker se v šoli ne priučí, kar mu je potrebno za življenje. Tako so urejene vaše šole. In tisti, ki bi vendar morali kaj govoriti v tem pogledu, stariši, nimajo besede. Ali tako stanje odgovarja našim potrebam? Povsod drugod imajo občani primerne vpliva na svoje šole, imajo svoje šolske sväte.

Kako je z vami v narodnem pogledu? Slovenske narodnosti ste in te narodnosti se vam ne treba sramovati. In vendar se dan na dan zasmuje in prezira ta vaša narodnost, dana vam od Boga. Kakor slovenski občani plačujete tudi vi davke in doklade, a vašega jezika nočejo poznati na mestni oblasti. Nočejo vas pripoznati ne kakor domačine, ne kakor meščane, ne kakor državljanje. Ali je tako stanje stvari za vas častno? (Ploskanje.)

Kako steji z gospodarstvom po tržaški okolici? Ali občina kaj stori za poljedelstvo? (Klici: Nič, nič!) Tržaška dežela je menda jedina v Avstriji, ki se nič ne briga za gospodarsko stroko, in ki ničesar ne da v nje prosveteh. Mestna gospoda trdó vedno le: okolica ima vse le od nas. Čudno, ali ne plačujete tudi vi davkov? Plačujete jih in še dvakrat. Le pomislite, kolik je užitijski davek, ki ga plačujete. Od vsega tega nimajo okoličani nič. V Trstu se snujeje razna podjetja. Vsa ta nova podjetja pravišje . . . olajšave glede davkov in pristojbin. Namesto pa, da bi v zahvalo jemali v delo domačine, podanike iste države, ki jim skazuje dobrote, pa kličejo v deželo ptujce, podanike tuje države, iz bližnjega kraljestva italijanskega. Tako gospodarstvo je slabo in ne odgovarja potrebam okolice, niti zaslugam okoličanov za državo. Tu imam n. pr. list „Piccolo“, ki piše, da so postali okoličani uporni in nehvaležni. Nekdaj da so bili mirni in da so bili zadovoljni, ako so smeli mirno povzivati, kar so zaslužili. Torej o kakih pravicah okoličanov se niti ne sanja temu listu. Ali je tako stanje dostojno mož? Vi da bi morali biti zadovoljni, le da imate hrane za silo. Mar ste živina? Ali nimate tudi vi svojih duševnih potreb? (Burna pohvala.) Imate jih, in za te vaše potrebe treba

PODLISTEK

Krivoseška gostilna.

Srbski spisal Gjuro Jaksic; preložil A. B.

Znal se je premagovati. In če se je res kedaj pripetilo, da se je v svoji slabovoljnosti nad koga spravil, je moral ta biti že pravi ubožec, kajti redkokedaj se je toliko izpozabil, da je grdo pogledal premožnega moža ali celó slabo govoril o njem. Pred gospodom popom in sodnikom pa se je klanjal kar do tal. Večkrat se je pripetilo, da da sta pop in sodnik izpila tri litre rakije, plačala pa samo jednega. Bog varuj, da bi bil cincar le odprl usta zato! Ko sta odšla, je zadovoljen mrmral sam pri sebi: „Naj le gresta lopova, selo mi že plača“. In cincar je res prav govoril. Kajti kadar so se pobirali davki, plačevali poljski pazniki, izplačevale poljske škode, zvrševale tožbe, delali so vse to selski sodnik, pop in prisednik v gostilni, in kakor se spodobí, se je v takih prilikah pošteno pilo. A če se je kedaj prigodilo, da se je kak kmet hotel izogniti nezmernemu traktiranju, prijela sta ga pop s sodnikom od jedne, cincar s kmeti pa od druge strani.

„Hej, traktiraj! Saj vendar nisi zadnji v Krivoseku!“

Nekdo drugi je kričal iz tolpe:

„No, če danes ne boš traktiral gospoda popa in sodnika, potem res ne vem, kdaj in koga boš!“

In tako je bil siromak zoper svojo voljo prisiljen še več potrošiti. Cincar pa se je seveda zraven smejal v pest. Nasprotno pa gorje nesrečniku, ki se je bil zadolžil pri cincarju! Sodišče mu je zarubilo zadnjo srajco s telesa, samo da cincar ni bil na škodi.

V gostilni je bil tak hrup in šum, da človek človeka ni umel. Cincar je urno kakor verica skakal na vse strani, a pri najboljši volji ni mogel vsem ustreči. Ta je zahteval rakije, drugi vina, tretji kave, četrti celó hkratu rakije, vina in kave ter bi še nekaj rad za svoje drage novce, samo da se v naglici ne more spomniti, kaj bi še mogel piti. „Precej ti bode postreženo, precej“, je sopihal cincar, potem pa je zopet zdihoval: „Saj vendar nimam štirih rok, prijatelj, samo dve imam“.

„Čuješ-li, Naum?“ je sedaj zakričal sodnik Bogosav, ki je zavzel častno mesto pri največji mizi pri oknu, „Čuješ-li kaj te vprašam? Ali je pop prišel v gostilno?“

A cincar ni čul vprašanja.

„Naum, za vraga“, je vnovič kričal sodnik, „ali naj ti čašo vržem v glavo ali sam grem k tebi, da se pogovorim s teboj? Vrag te vzemi, ti pes cincarski! Še priklicati ga ni!“

Sedaj je potegnil za rokav cincarja neki kmet, ki je ravno pri ognjišču zažigal pipo, med tem ko je cincar nalival kavo.

„Tako, kume, takoj“, je sopihal cincar, nevedé, kdo ga je potegnil za rokav.

„Sodnik te kliče“, je velel kmet važnega obraza. „Sodnik vpije nad teboj, cincarče!“

„Sodnik?“ je vprašal cincar razburjen, takoj je pustil pri miru kavo ter se skozi gnječo pijanih kmetov s trudom preril do sodnika. Ker pa ni vedel, zakaj ga je sodnik prav za prav poklical, je prišel z ljubeznivim nasmehom hvaliti pred kratkim kupljeno rakijo:

„Ali gospod sodnik ljubi močno rakijo? Ha, ko bi gospod sodnik vedel, kakšno rakijo sem te dni dobil iz Kragujevca! Ljudje bi kradli, da bi dobili kaj takega!“

„No, ali si čul, Naum, kaj sem te vprašal ravnokar? Ali je bil pop danes že v gostilni?“ (Pride še.)

skrbeti. Zato treba prememb v naših razmerah. Prvi korak do takih prememb bi bilo osnutje c. kr. okrajnega glavarstva. Cesarski uradniki bodo bolj pošteno skrbeli za vaše potrebe: spoštovali bodo vaš jezik in skrbeli za vašo gospodarsko korist. Tako veliko selo kakor je Škedenj, bi pač zaslužilo nekoliko avtonomije. V vsej Avstriji nimamo primere, da bi bile vasi tako brez vse samostojnosti. V najmanjših občinah se upravljajo občani sami, tu ne smete govoriti niti besedice. Vi morate delati na to, da pridete vsaj do razmerne samostojnosti (Viharno pritrjevanje), da dobite vsaj toliko pravice, da si boste sami in svobodno volili podžupane. (Zopet pohvala.) Prvi korak do take samostojnosti je resolucija, ki se vam prečita. Ako se nam posreči ta prvi korak, sledili bodo istemu še drugi. (Vsklikanje: Ravno to hočemo! Odobravanje.) Priporočam vam torej še enkrat, da vsprejmete resolucijo za osnutje okrajnega glavarstva za tržaško okolico. (Klici: Jednoglasno jo vsprejmemo.)

Predsednik Mandić: Želi se kdo besede? — Ker se ni oglasil nihče, dovolite mi, da pridodam še par besedi. Že predgovorniki so povdarjali, da bode bolje za vas, ako se osnuje okrajno glavarstvo, ker bode cesarska oblast postopala pravičnejše. No, porečete morda: Mar so cesarski uradniki sami svetniki? Ne, niso, ljudje so kakor drugi. Ali cesarski uradnik ni neodvisen, ampak je podrejen višim oblastim. Nad glavo cesarskega uradnika visi vedno meč in sleherni hip ga morejo višje oblasti pozvati na račun. Tudi parlament imamo, kjer poslanci lahko interpelirajo vladu, ako je uradnik kaj zagrešil! Nižji uradi morajo odgovarjati namestniku, namestnik ministrom in ministri parlamentu. Tu imamo torej dovolj poti za pritožbe. A kako je v tem pogledu na mestni oblasti v Trstu? Nedavno smo videli, kako je. Še pohvalili so uradnika, ki je nepravilno postopal. Cesar-ske oblasti morajo postopati drugače. Iz Istre imamo n. pr. dva slučaja, kako strogo sta bila kaznovana dva uradnika, ker nista postopala pravilno. Ako pomislite torej tudi vse to, bodele razumeli še bolje, kolike koristi bi bilo za vas c. kr. okrajno glavarstvo. Priporočam vam torej resolucijo:

Javni shod I. okraja tržaške okolice v Škedenju dne 29. nov. smatra sedanje upravne razmere v tržaški okolici neznosnimi in škodljivimi, toliko tržaški okolici, kolikor državnim interesom, in zato prosijo okoličani, zbrani na tem shodu, kakor avstrijski državljani, da blagovoli visoka c. kr. vlada odvzeti slavnemu mestnemu magistratu tržaškemu posle prenesenega ali izročnega delokroga glede okolice in ustanoviti posebno c. kr. okrajno glavarstvo za isto.

Resolucija je bila sprejeta s g l a s n o, na kar je sledilo dlje časa trajajoče ploskanje, spremljano po živio-klicih. (Pride še.)

Za državne slugе in dijurniste.

Govor slov. posl. Koblarja v seji poslanske zbornice dne 26. novembra 1896.

Visoka zbornica! Neuspešno položanje aktivnih državnih slug se je danes tako vsestranski in temeljito premetrilo v tej zbornici, da mi ne treba zgubljati mnogo besed v utemeljenje istega. Ti ljudje, ki zvesto služijo državi, sestavljajo veliko število državljanov. Istih ni smeti zanemarjati. Ako trdi finančni minister, da njih plač ni možno povišati, ker ni nikjer najti pokritja za to, si pa dovoljujem opozoriti na to, da samo tabačna režija donasa državi 60 milijonov na leto in ta vsota se bržkone ne skrči v bližnjih letih. Mimo tega nam je pričakovati, da se poviša davek na pivo in žganje, kakor zlasti tudi borzni davek. Menim torej, ako smo že sklenili, da se poviša plača uradnikom — za kar sem glasoval tudi jaz — in ako se je tam to vprašanje spravilo v zvezo s povišanjem davkov, je temu tako tudi tu. Tudi slugе bodo večim veseljem pili čašo piva, ako bodo vedeli, da se pomore tudi njim.

Meni se vidijo plače slug nedostadne in zato sem se dal tudi vpisati kakor proti-govornik. Ako ima kdo veliko družino, ne more shajati s tako plačo. Želeti bi bilo zelo, da bi bil odsek tudi za nižje uradnike določil višje plače. Nočem govoriti dalje o tem, ampak le obnoviti predlog, ki se je stavil že v odseku in ki se glasi:

„Plače vsake kategorije v §. 1. navedenih slug je povišati za 50 gld.“

Jaz sem kurat v nekem zavodu, sličnem kaznilnici; to je prisilna delavnica. Često mi je občeovati s pazniki, ki opravljajo tu svojo službo; ista je spojena z veliko odgovornostjo in tu pa tam celo z nevarnostjo za življenje. Zato se mi vidijo nezadostne tudi plače v §. 2 navedenih, stanu možtva pripadajočih redarstvenih stražnikov. Ljudje, opravljajoči tako težko in vse sile ugonobljajočo službo, zaslužijo boljšega plačila. Tolažim se le s tem, da je zakon le začasen toliko z ozirom na §. 1 kolikor na §. 2 in da bode nova zbornica bolj naklonjena nižjemu ljudstvu v tem pogledu, nego je sedanja, in da torej pridemo do boljšega zakona za slugе. Še jedno kategorijo mož imamo, na katere se tudi ni jemal ozir v zakonu, to so namreč kurjači, mojstri pri mašinah, in čuvaji, opravljajoči službo v državnih rudnikih. Ti ljudje imajo velike odgovornost v svoji službi: mnogokrat je od njih zavisno življenje 100 ali 200 ljudi, kajti zadošča le jeden zgrešen giblje in nesreča je tu.

Priporočam torej najtopleje resolucijo posl. dra. grofa Kavnicca, ki se glasi (čita):

„Z ozirom na veliko odgovornost, ki veže kurjače, mojstre pri mašinah in čuvaje v c. kr. eraričnih rudnikih, pozivlja se visoka c. kr. vlada, da uvrsti te osebe v kategorijo aktivnih državnih služabnikov in da uredi njih plače v tem smislu.“ (Dobro! Dobro!)

No, sedaj prihajam še k jednemu predmetu, ki je tudi v razpravi, to je namreč vprašanje dijurnistov. Ustvaritev zakona o certifikatistih (prosilcih, ki so služili v vojakih) je bila hud urec dijurnistom. Na jedni strani je res, da se vojski s tem ohranjajo izsolani podčastniki za daljšo nego triletno službeno dobo. Na drugi strani so pa težko oškodovani dijurnisti po zakonu o certifikatistih. Služba dijurnistov je težavna služba. Tega pač ne bode nihče zanimal v tej zbornici. Ti ljudje imajo mnoge opravila, a so jako slabo plačani. Z dijurnistom se postopa kakor s pastorko, potrebno za državne finance. Jako malo je uradov, v katerih dobivajo dijurnisti svojo plačo tudi v slučaju daljše bolezni; čisto zgubijo svojo službo v slučaju dalje trajajoče bolezni. O dopustu dijurnistom sploh ne more biti govora. Često delajo preko uradnih ur, ne da bi dobili za to kako odškodnino. Načelnik uradu poroča navzgor, ako jim je plačal prav malo: Mnogo dela, pomnoženo delo, ali prihranitev v pavšalu! (Zvršetek pride.)

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 1. decembra 1896.

Jugoslovanski klub. O sklepu hrvatskih in slovenskih poslancev za združenje v jeden klub, je sporočilo vse avstrijsko novinstvo. Vsi nezavisni hrvatski listi pozdravljajo ta sklep velikim veseljem.

„Obzor“ piše: „Vsi Slovani monarhije pozdravljajo velikim veseljem ta rodoljubni sklep hrvatskih in slovenskih poslancev. Tržaška „Edinost“ ga nazivlje epikalnim dogodkom ter veli, da je s tem sklepom zasijala zvezda nade v boljo bodočnost. V živem spominu je, kako je naš list še posebno vztrajno in skozi več let zagovarjal zasnovanje ideje jedinstvenega jugoslovanskega kluba. Razcepljeni in priklopljeni na Hohenwartov klub slovanski zastopniki v dunajskem parlamentu niso mogli voditi nikake odločne in uspešne akcije. Z ustrojenjem jugoslovanskega kluba zadani so sicer smrti udarec Hohenwartovemu klubu, ali Hrvatje in Slovenci nimajo nikakega vzroka, da bi obžalovali njega razpad.“

„Hrvatska domovina“ piše:

„Kakor na nas, tako je gotovo ta vest najugodnejše delovala na vse pošteno misleče in čuteče otačbenike. Kakor je to povsem naravno, da se zastopniki dveh narodov, spojenih narazdružljivimi vezmi krvi in jezika, družijo v jedno skupino v obrambo vitalnih interesov, tako značilno in povoljno je to v sedanjih razmerah naših, ko smo po receptu divide et impera tako razcepljeni in medsebojno nahujskani, da le naši nasprotniki dobivajo največ korist iz naše nesloge in nasprotstev, ustvarjenih in vzdrževanih umetno. Dosedaj so se hrvatski in slovenski poslanci zgubljali po klubih, sestavljenih od elementov, protivnih slovanskemu napredku iz dna duše in srca. Oni so

v teh klubih služili kakor pedestal javnih al prikritih boriteljev germanstva a zatirateljev slovanstva, dočim se na ta način emancipirajo ter bode samostalno, brez osira na one, katerim sta trn v očesu napredak Slovanov in njihovo pravo, zidali zgradbo probuditve narodnosti in napredka gospodarskih interesov.

Soglasnost, s katero se pritrdili tej misli, toliko eni, ki so bili na sestanku, kolikor oni, ki niso mogli priti, je najboljši dokaz, da je bil že skrajni čas, da se vsaj v težnjah, skupnih vsem strankam, doseže solidarnost v delu in postopanju; a mi smo trdno uverjeni, da danes priznani ukupni temelj bode tekom časa v skupnem delu malo po malo deloval na zblizanje tudi v načelnih stvareh.

Mi vemo, da si bodo to tako tolmačili tudi neprijatelji naroda slovenskega in hrvatskega, vemo dobro, da se bodo bali, da bi se iz tega moglo poroditi medsebojno zblizanje tudi ostalih Slovanov — Srbov, Čehov in Poljakov —, a čemer ne bi bil samo paralizovan, ampak tudi porušen upliv Nemcev in Madjarov. Zato bodo skušali viribus unitis očitno in tajno podkopavati patrijotično delo.

Ne sila in ne moč, ne materijalna in ne fizična, ne daje Nemcem in Madjarom premoči nad nami, ampak **jedino le naša razcepljenost** in partikularizem, ki nam ne dopušča, da bi odprli oči, in da bi vedeli, kako nas izkoriščajo drugi v svojo korist. Poleg zdravih oči ne vidimo mi slepci, da se preko nas spajajo osnove Nemcev, Madjarov in Italijanov, ter da prvi ne bodo mirno spali poprej, nego da svojo zemljo spoje z jadranskim morjem; a drugi silijo isto tako preko nas do morja, a tretji silijo preko morja v naše pokrajine.

Proti temu se nam je boriti zobmi in nohti, rokami in nogami. Delati nam je na to, da se naš jok in naše solze spremene v veselje.

Svoboda — ta zlata beseda nam je ukupna vsem. S tega stališča pozdravljamo z veseljem ta novi pojav v patrijotičnem delovanju slovenskih in hrvatskih poslancev.

Državni zbor. Zbornica poslancev je včeraj nadaljevala razpravo o urejenju plač profesorjem na visokih šolah. Sklenila je z veliko večino, da je preiti v podrobno razpravo. Posl. Pacak in tovariši so vložili predlog za urejenje ulaganja depozitov.

Zblizavanje med Poljaki in Rusi. Zadnji čas, odkar je nastopil vlado car Nikola II., imeli smo priliko opazovati, da vendar izumira staro sovraštvo v višjih krogih. Važen korak k pomirjenju in približevanju storil je ravnokar petrograjski katoliški nadškof, naloživši katoliškim cerkvam, da zbirajo doneske za ruski „Rdeči križ“. „Varšavski Dnevnik“ pozdravlja ta korak in pravi, da je to znamenje boljših odnošajev med obema narodoma. „Svět“ pa vidi v nadškofovi naredbi zblizavanje Poljakov in Rusov. Da se dva slovanska naroda ali recimo, da se jeden slovanski narod, ki je razne vere, ne prepira in ne sovraži radi tega, temu imamo dokaz v Slovincih. Na zahodnem Ogerskem žive naši bratje Slovenci, ali kakor se sami imenujejo Slovenje. Jedni so luterani, jedni katoličani ali papinci. Prebivajo ločeni v vaseh ali pa tudi pomešani v vaseh. Luteranci obiskujejo katoliške cerkve in nobeden se ne pohujšuje. Žive vsi v brataki slogi in nikoli se ne dogaja, da bi kdo drugega zaničeval radi vere. Srečo imajo, da tam ne doboedeš moža, ki bi mej brati zanetil bratomorni boj, in radi tega je tam družabno življenje zelo prijetno. Danes je tako in ostane tako, ker do tja ne more nihče mahnuti. „Slov. list“.

Položaj v Albaniji. Glasom iz Albanije došli poročila postaja položanje tam od dne do dne ozbilniše. Priske s Turki množé se po raznih krajih, kjer so zastopniki oblasti in vlade morali pobegniti, prepustivši zemljo na milost in nemilost apornikom. Zatevane pomoči ni možno dobiti, ker v Solunu ni dovoljno vojakov.

Različne vesti.

Ivan Navratil †. In zopet se odpira grob, v katerega polože odličnega slovenskega moža in pisatelja, moža, ki je že v viharjih 40. letih zastavljal svojega uma sile za probujenje narodne ideje med Slovinci: umrl je na Dunaju g. Ivan

Navratil. Pokojnik se je poročil leta 1825. Že v letu 1845. je bil sotrudnik „Novic“ in ostal je delaven na slovesnem polju tudi v svoji visoki starosti. Pokojnik je bil tudi velik prijatelj učenci mladini. Narod slovenski, obrani hvaležen spomin pokojniku!

Osebnost. Mil. škof msgr. A. Šterk se je odpeljal sinoč na Dunaj. Prihodnji četrtek, t. j. dne 3. t. m. vsprejme Nj. Vel. cesar škofa Šterka v avdijencijo.

Nj. Vel. cesarica se je odpeljala v grad Lichtenegg na obisk svoje hčere nadvojvodine Valerije in soproga iste nadvojvode Frana Salvatorja. Nje Velikanstvo ostane v Lichtenegg do polovice t. m., potem se odpelje v Cap S. Martin na francoski „riviéri“. Prtljago Nje Velikanstva so že odposlali z Dunaja v Cap S. Martin.

Avdijencija. Nj. Vel. cesar je vsprejel včeraj opoldne v avdijencijo okrajnega komisarja Ivana pl. Krekicha, ki se je došel zahvaliti Njeg. Velikanstvu na podeljenem mu zlatemu križcu za zasluge.

„Slovenski Narod“ nam je očital v svoji številki od minole sobote — nam, pri „Edinosti“ — da pišemo „roba to in usorno“. Mi nismo nameravali reagovati na to očitje, ampak smo hoteli isto skromnostjo, kakoršna je v dolžnost in ferijornim časnikarjem, vsprejeti ta „privatissimum“ o potrebi blagih oblik v časnikarskih polemikah. To pa tembolj, ker je po naši sodbi ravno „Slov. Narod“ v prvi vrsti poklican, da nam daje navodila, kako se treba v polemikah izogibati „robato in usornosti“. Te pravice mu ne smemo odrekati, saj smo na svoje oči čitali razne ljubke polemike zadnjih par let. „Narod“ nam je zaklical: Sapienti sat! I mi pridodajemo tej svoji izjavi: Sapienti sat!

Mi nismo nameravali govoriti nadalje o aferi Trstenjakovi, ker nam je popolno zadoščeno s tem, da se je g. Trstenjak zopet pozval v službo. Te nam je zadoščalo, drugega nismo želeli in zato smo hoteli molče prezreti, kar nam je „Narod“ podtaknil pod nas v svoji sobotni številki.

Toda, kakor kaže, si „Narod“ želi še nekoliko polemike, kajti tudi v sinočnji svoji številki se je nekoliko obdrgnil ob nas. Bodi mu torej!

„Narod“ je govoril v soboto o žalostnih „nevicah“, ki jih je prinesel „neki“ gospod iz Trsta, ki pričajo, da je premalo takta in premalo discipline med uradnim mestne hranilnice ljubljanske. Po takem si mora misliti vsakdo, da nam je kateri uradnik rečenega zavoda doposlal brzojavke o suspensovanju Trstenjaka. Na to moramo izjaviti kategorično, da dotično vest nam je postal neuradni k. Kar pa se dostaje tistega „nekega“ gospoda, ki je donesel „žalostnih“ novic iz Trsta v Ljubljano, moramo še posebno poudarjati, da smo podrobneje poročili o tej aferi prejeli v ponedeljek, dne 23. m. m., dočim je tisti „neki“ gospod ostavil Trst že v soboto, dne 21. m. m. Tu stojimo torej pred zagonetko, kako je tisti „neki“ gospod že v soboto dne 21. min. m. mogel odnesti v Ljubljano tiste „žalostne“ novice, ki so došle iz Ljubljane v Trst še le 23. novembra?! In če že govorimo o tistem „nekem“ gospodu, moramo izjaviti resnici na ljubo, da nas je on svaril po prispevku brzojavke, naj se ne prenačimo v svoji sodbi. Ta njegov nasvet smo tudi slušali v toliko, da smo čakali do ponedeljka, dokler nismo dobili potrdila o resničnosti prve vesti. Potem smo seveda govorili, ker nam srce ni dalo drugače. Toda, kakor rečeno: o pojasnilih, ki smo jih prejeli iz Ljubljane, ni mogel ničesa znati tisti „neki“ gospod, ker je odšel iz Trsta dobrih 36 ur poprej, nego so nam došla ista.

Toliko torej o tistem „nekem“ gospodu! Morda pa je hotel „Narod“ z vso to historijo le udariti po grmu, v nadi, da skoči potem iz grma zajec, na katerega bi mogel on potem streljati! Sapienti sat!

V včerajšnji svoji številki jo je pa „Sl. Nar.“ še posebno dobro pogodil se svojo apostrofo na našo adresu, mené: zakaj pa „Slovenski List“ molči o tej aferi? O ti ljubi Bog, zakaj molči? Molči, ker ne more drugače. Trstenjak je urednik „Sl. Listu“ in Trstenjak je zajedno uradnik hranilnice. Denimo torej, da bi se „Sl. List“ oglasil o tej aferi in bi povedal kaj v svojo obrambo, kar bi bilo — ne mislimo in ne trdimo tega, ampak

le suponujemo to — neprijetno za gospode v ravnateljstvu hranilnice, kdo bi se potem prvi zgrajal nad pomanjkanjem takta in discipline? Kdo drugi, nego — „Slov. Narod“? V tem tiči najbrže razlog, da „Slov. List“ molči o stvari. Sicer pa bi utegnil stvar pojasniti — ne samo onim, ki vidijo stvar od blizu, ampak tudi nam, ki jo opažamo bolj od daleč — oni dekret, s katerim se g. Trstenjak pozivlje zopet v službo.

Tam je gotovo povedano, v koliko se je pregrešil ta gospod, oziroma: naveden je vspeh tozadavne disciplinarne preiskave!!

Kmetijska in vrtnarska družba za Trst in okolico je te dni dobila od visoke vlade velevažen odlok, posebne za kmetovalce tržaške okolice. Kakor je znano iz poročil „Edinosti“, je zakonov, vsled katerih se kmetovalcem, ki mislijo prenoviti po trtni uši uničene vinograde, dajejo brezobrestna posojila, da zopet nasade nove trte.

Naša družba je storila potrebne korake, vsled katerih je dobila od visokega c. kr. namestništva sledeči odlok:

Št. 20321/II.

Poziva se na ulogo z dne 24. septembra in na glasom taiste na obnem društvenem zboru dne 23. avgusta t. l. sklenjeno resolucijo, daje se vedeti častnemu predsedništvu, da v svrhu prikrbovanja brezobrestnih posojil vinorejcem tržaške okolice na podlagi zakonov od dne 28. marca 1892., drž. zak. št. 61, in od dne 23. avgusta 1895., drž. zak. št. 138 ni treba daljnih zakonodajstvenih priprav.

Vinorejci, kateri reflektirajo na omenjena posojila, naj svoje dotične prošnje uleže pri c. kr. namestništvu. Le-te prošnje, katere je narejati po predpisih §. 2 ministerske naredbi z dne 29. marca 1892., drž. zak. št. 62., niso podvržene kolektivni. Trst, dne 29. novembra 1896.

Za c. kr. namestnika:
Krekich, l. r.

Oni kmetovalci, ki želijo porabiti to priliko, obrnejo naj se na odbor naše družbe (Via Molin piccolo št. 1), kjer dobe potrebna pojasnila in kedor bode želel, se mu tudi napravi prošnja za posojilo.

Za Miklavžev večer. Stariši, ki žele obdariti svoje otroke, naj določijo dotične darove — dobro zamotane in z razločnim napisom — v petek ali v soboto od 4—6 ure popoldne v telovadnico „Tržaškega Sokola“.

Od Sv. Lucije na Mostu nam pišejo: Tudi k nam so došli, kakor navadno, gorški laški trgovci na somenj dne 1. novembra; med njimi je bil tudi zastopnik v zadnjem času proslulega trgovca Mosé. Že pred somnjom so sklenili nekateri tukajšni rodoljubi posnemati odločno postopanje vrlih Rihemberžanov, t. j., vzeli so v najem vse prazne šotore (štante) in tudi iste, katere je imel do sedaj trgovec Mosé. — Že v predvečer somnja sta došla zastopnika Mosé-tova k nam, ter sta moletovala pri različnih tukajšnjih vplivnih možeh, da bi se jima vendar dal prostor, oziroma štant, za razprodajo blaga, češ: saj se je trgovec Mosé javno v „Soči“ priznal Slovencem, ter sta celo izročila našemu županu pismo neke rodoljubne osebe v znanem narodnem zavodu v Gorici, v katerem pismu se na našo veliko začudenje posredno priporoča trgovec Mosé. A vzlic vsestranskemu zagovarjanju tega gospoda ostale so neuslišane vse njihove prošnje. Reklo se jima je tudi, da nimamo nič proti njima, ampak da je vsa stvar naperjena le proti Moséu.

Slednjič smo se ju pa vendar le usmili in jima dali šotore (štante), ker sta radovoljno plačala deset goldinarjev „Per i Siriloš di Gorisa“ t. j. za Slogine zavode.

S tem svojim postopanjem smo pokazali, da mi Slovenci nismo nestrpljivi, kakor so žalibog naši sosede v marsičem, ampak celó popustljivi, ker naš namen je vedno bil, da bi v miru živeli z našimi sodeležani Italijani, sevé le s pogojem, da se nas spoštuje in ne žali naše narodno čustvo.

Dragi rojaki! bodite vedno in povsod odločni in videli bodete, da kmalu uvidijo naši nasprotniki, da je zaman vse njih rovanje proti nam — Po somnji je prišel trgovec Mosé osebo k nam, ter obljubil za-se in za svoje dediče, da bode dal vsako leto na somenj Sv. Lucije svoto 20 (dvajset) gold. za Slogine učne zavode.

Volitev župana v Povirji je bila dne 19. m. m. Obč. starešine volili so županom z vslikom tamošnjega nadučitelja, g. A. Berginca, ki je pa, zahvalivši se na skazanem mu zaupanju, odklonil to častno mesto z ozirom na svojo stanovsko službo. Na to je bil izvoljen županom poznam rodoljub, veleposestnik, g. A. d. r. Kocjan iz Zerij.

Izpred porotnega sodišča. Sedanje zasedanje tržaške porote je pričelo včeraj z razpravo proti širiteljem ponarejevanega denarja. Obtožena sta bila 24letni duinar Nazzareno Ciarloni in 22letni zidar Romeo Sartini, oba italijanska podanika. Glasom obtožnega spisa sta tekom meseca junija in julija t. l. v Opatiji in v Voloskem okraju stavljala v promet ponarejene goldinarje. Oba obtožena sta tajila, toda priče in dejstva so dokazala njiju krivnjo. Sodišče je vsprejelo predlog braniatelja dr. Padovana, da je obtožbo osnovati na prestopku goljufije, to se pravi, da sta širila ponarejeni denar, ne da bi bila znala, kdo ponareja dotične srebrnjake. Sartini je dobil dva meseca, Ciarlo jeden mesec strogega zapor.

Danes se vrši razprava proti Edvardu Marovcu in tovarišem zaradi tatvine in sokrivnje pri tatvini. O tej razpravi sporočimo v prihodnjem izdanju.

Samomor. Predvčerajšnjem na vse zgodaj vrgla se je 29letna zasebnica Marija Moro z okna svojega stanovanja, nahajajočega se v IV. nadstropju hiše št. 3. v ulici Chiozza na ulico. Razbila si je črepinjo. Zdravnik z zdravniške postaje je dal nesrečnico prenesti v bolnišnico, toda komaj so jo prinesli tje, umrla je. Marija Moro je bila poslednji čas bolna na živcih in je bila v zdravniški obskrbi. V svoji razburjenosti je prevrnila paznost svojega očeta in svoje sestre in se vrgla raz okno.

Poskušen samomor. 52letna kuharica Ana Juri, stanujoča v zagati dela Punta št. 1, II. nadstropje, vrgla se je včeraj zjutraj raz okno svojega stanovanja na ulico. Prihitevši zdravnik z zdravniške postaje ni našel na ženski sicer nikakoršnega vidnega poškodovanja, pač pa je soditi, da si je ženska pretresla drebje in možgane. Prenesli so jo v bolnišnico. Vzrok temu poskušnemu samomoru so baje slabi finančni odnošaji, v kojih se je nahajala Juri.

Tajinstven zločin. Sinoči so našli v ulici Barriera na trotoarju ležečega, hudo ranjenega moža. Trebuh mu je bil preperan na levi strani, da mu je črevo viselo iz rane in celo drob je bil narezan. Javni stražar je dal ranjenega prepejati na zdravniško postajo, kjer je zdravnik izpral in obvezal rano in dal ranjenega prenesti v bolnišnico. V ranjenem so spoznali 41letnega težaka Antona Faturja, stanujočega v ulici dell' Olmo št. 6. Ranjeni je v bolnišnici izrekel čisto jasno: Piero Pirz, via Rigutti 22. Mar je ta dotični, ki ga je ranil? Faturju je dr. Massopust zašil drob in rano. Operacija je trajala poldrugo ure, a Fatur je bil ves čas pri popolni zavesti. Še je malo nadeje, da ozdravi. Fatur je bil šel popoldne z doma in bil je že od prej nekoliko pijan. Nihče pa ni ne videl ne slišal, da bi se bil s kom sprl ali pretopal. Baš zvečer je v ulici Barriera jako živahno, torej je tim čudneje, da ni nihče opazil, kdo in kedaj je Faturju prizadel to strašno rano.

Tedenska statistika tržaška. V tednu od 15. do 21. min. m. rodilo se je v tržaški občini 89 zakonskih otrok (49 moških, 40 ženskih) in 16 nezakonskih (6 moških, 10 ženskih). Razven teh bilo jih je 4 mrtvorojenih. — V isti dobi je umrlo 97 oseb (50 moških, 47 ženskih). — Zdravniški izkaz navaja med vzroki smrti: 5 slučajev óspice, 2 sl. škrlatice, 3 sl. dávice, 1 sl. legarja, 16 sl. jetike, 18 sl. vnetja sópnih organov, 3 sl. kápi, 1 sl. smrti po naključju itd.

Slovensko pevsko društvo na Dunaju. Koncert slovenskega pevskega društva na Dunaju pod vodstvom g. Hubada bode dne 7. grudna 1896. v Ronacherjevi dvorani. Pel se bode Dvořakov Psalm 149., mešan zbor s spremljevanjem orkestra, dalje Dvořakovo delo „Napadly pisne v dušu mou“, mešan zbor a capella. Moški zbor proizvede Nedvedovo „Popotnikovo pesem“, v kateri bode pel g. Ig. Mlčoh solo, potem Rubinsteinovo „Hymn“ s spremljevanjem orkestra. Ženski zbor bode pel moravske dvospéve za sopran in alt in sicer „Beg“ in „Prstan“. Vmes bo svirala godba 4. bon. here.

infanterijskega polka Smetanovo: Onverture k operi „Libuša“ in Glinka: *Каза́нская*. V drugem oddelku bode svirala vojaška godba naslednje komade: Smetana: Fantazija iz „Prodane neveste“. Heinemeyer: Fantazija po narodnem ruskem motivu. Mosrkowski: Serenada. Ledbold: „Hrvatski dom“, venec hrvatskih pesmi. Čížek: Marš sestavljen iz jugoslovanskih narodnih pesmi. Odkar je postal g. Hubad, nam dobro poznat iz „Glasbene Matice“, pevovodja slov. pevskega društva, to vrlo napreduje. Vpisalo se je dodaj 60 pevk in blizu 100 pevcev.

Armenski revolucionarni odbor. Iz Carjegrada javljajo: Na kristijansko prebivalstvo, posebno na Armence, je napravila jako dober utis vest, da poslaniki veseli nastopijo skupno in sporazumno v ta namen, da sultan izvede obljubljene reforme. Na mesto prejšnje bojazni je nastopilo upanje. Novi patrijarh se trudi, da širi med Armenci nadejo na boljše dni. Toda nekateri armenski listi, ki se tiskajo v inozemstvu in prihajajo kljub prepovedi v velikem številu v Carjigrad, zatrjujejo, da armenski revolucionarni odbor nikakor ne spi, ampak da je pripravljen z vso žilavostjo zopet pričeti svoje delo, čim se pokaže, da diplomatje ne morejo izposlovati dejanskih reform v Armeniji.

Zima v Ameriki. Iz New Yorka poročajo, da prihajajo tje iz držav Missouri, Missisipi, posebno pa iz Minnesota, Dakote, Montane in Idaho poročila o strašnih snežnih zametih in viharjih. Sneg leži po nekaterih krajih do pet metrov visoko; po vsah omenjenih državah je jako hud mraz. Železniški vlaki prihajajo jako velikimi zamudami, v nekaterih krajih pa niti ne morejo dalje in je torej železniški promet ustavljen popolnoma. V državi New York je zmrznilo 5 oseb, toda bati se je, da jih je mnogo več poginilo v sled mraza, ki pa leže pod snegom. Mnogo živine je zmrznilo.

Spomini na Koroško.

(Dalje.)

Cenj. čitateljem se bode vendar to čudno zdelo; utegnili bi vprašati: kako je vendar prišlo do nedeljskega počitka? To hočem pojasniti. — Bilo je v času, ko so podložniki našega poveljnika kopali krompir. Mi smo bili zvesti čuvaji izkopanega krompirja: čuvali smo noč in dan in le malokateri je zaspal na straži, za kar je dobil od poveljnika zaslužen kaznen. Kar je prišla nekega dne pritožba na našega načelnika, da straže krompir kradejo in da si ga pečejo za kratek čas in lačni želodec. Ta pritožba je iznenadila poveljnika in tudi nas je presenetila. On je silno rohnol nad nami. Stali smo vsi pred njim kakor vojaki, avesti si svoje postenosti, ali vendar si ni nihče upal črhiniti besede, dobro vedé, da naš poveljnik se ne šali, da je poln energije, kakor si jo je pridobil, ko je v 71 pešpolku vršil službo narednika. Ko nas je poveljnik odpustil milostno, poiskali smo svoja bivališča ter v krogu zapeli krasno, milodonečo pesem: „Curli, curli, curlajna“. S tem smo po pravici dali odduška svoji opravičeni jezi in ogorčenosti. To je bilo v soboto popoldne. V nedeljo jutraj smo doznali, da hoče poveljnik premeniti vse straže, češ, da so mu te nezanesljive. Res je bilo tako. Do poludne smo posnažili vse nečedne prostore, popoldne pa svobodno; takó je donelo iz ust poveljnikovih. „Hvala Bogu, vendar enkrat!“ vskliknil sem svojemu preplašenemu tovarišu, ki mi je trdil, da tega človeka baje ni mati rodila. Torej bila sva svobodna onega popoldne. Od samega veselja nisva vedela, kaj storiti, kam da bi šla na sprehod. Pozabila sva celó za načrt, katerega sva si dogotovila že prve dni najinega prihoda na Koroško. Spivši vsak po merico piva, sva se vendar spomnila onega načrta. Toda imela sva dosti pomislekov. Za večji izlet nisva imela poguma. Saj ni čudo: pripekalo je solnce, ceste prašne, midva pa utrujena od raznih naporov minolega tedna. In tudi na bodoči teden je trebalo misliti, kajti računati sva morala, da tudi prihodnje dni bode mnogo težav in naporov.

Svesta si dani obljubi, da hočeva na vsak način priti med priprosto ljudstvo ter proučavati njega vrline itd., sva sklenila, da se vendar nepotiva pri vseh neugodnih odnošajih.

Ali kam se podati? Moj tovariš je jel modrovati: „Celovško jezero, pravijo, da je krasno.

Pojdiva tja! Peš nama ne bo treba hoditi, tudi voza ne najmeva, sedeva v tramvaj.“

„Vse dobro, vse prav“, odgovoril sem mu jaz, „ali pomisli, da midva hočeva ogledati si okolico v narodnem pogledu. Zvedel sem, da je pri sv. Jakobu danes šagra; govorilo se je nekaj o veselici. Kaže se nama lepa prilika. Tu bova slišala slovensko petje; na odru bo kak prizor iz domačega življenja; kak navdušen slavnosten govor; vrstile se bodo po veselici napitnice; tudi midva lahko porečeva katero. Pravili so mi, da se bode tudi plesalo. Pomisli: zavrteti se parkrat s koroškim slovenskim dekletom! Take prilike gotovo ne bodeva imela več v tem kratkem času najinega bivanja na Koroškem.“

Tovariš je mislil in mislil, zrl na pekoče solnčne žarke, a naposled je vendar spregovoril:

„Prav govoriš, ali jaz sem telesno obnemogel, kar lahko sam vidiš, a tudi ti nisi svoboden, jutri čaka naju zopet porcija težkega opravila. Predlagam, da se malce odpočijeva ter da si iščeva tistih zabav, ki ne zahtevajo truda. Peljiva se k jezeru, ali pa poiščiva si tu kako zatočišče, kjer nama bode potekal čas pri kozarcu piva in kakem časopisu. In tisti božji sv. Jakob, kaj misliš, da je blizu?“

„Pojdi, pojdi — hočeš-li, da ti zastanejo udje?“, zavrnil sem ga jaz bolj šalivo. „Urica hoje nama ne bo škodila. Ali se ne spominjaš več, kako je bilo onega dne, ko sva trudna legla v senco; po kratkem počitku se nisva mogla skoraj ganiti, kakor da bi bila kolenščeva. Daj, pojdi brate; korajža pa šnajt je rekel tisti, ki je šel v Ameriko ter se vrnil z vržinko v ustih. Sicer je pa meni vsejedno: pojdem pa sam.“

Zadnji stavek ga je prestrašil najbolj. Zamrmral je nekaj ali vendar počel korakati vstric mene. Spregovoril sem mu še nekaj navduševalnih besed in tovariš mi je bil udan z dušo in telesom. Medpotoma je kaj malega tarnal o neznosni vročini, o sekantnem cestnem prahu, v čemer sem se pa popolnoma vjemal žnjim. Vendar sva polagoma dosegla svoj cilj.

Sv. Jakob je čedna vasica z raztrešenimi poslopji. Polje rodi vsega, kar zamore roditi v koroškem podnebju. Kar ne dá polje, nadomešča v obilni meri živinoreja.

(Pride še.)

Najnovejše vesti.

Dunaj 1. Zbornica poslancev je pričela podrobno razpravo o vladni predlogi za urejenje plač profesorjem na visokih šolah. Posl. Fuchs je predlagal, da se tem profesorjem vsopredijo profesorji na bogoslovnih škofjskih zavodih v Solnogradu in Lincu.

Berolin 40. nov. Državni zbor je pričel razpravo o državnem proračunu za leto 1897—1898. Državni sekretar Posadowsky je povdarjal ugodno položeno ter da se gospodarsko leto 1896—1897. zaključí s prebitkom 24 $\frac{3}{4}$ milijonov.

Trgovinske brzojavke in vesti.

Žrnimpešta. Pšenica za jesen — — — — — za spomlad 1896 8.17 do 8.18 Oves za spomlad 5.98—6.—. Kozuza za maj-juni 1897. 4.04—4.05 Pšenica nova od 78 kil. f. 8.20—8.25 od 79 kil. 8.30—8.35. od 80 kil. f. 8.40—8.45 od 81 kil. f. 8.45 8.50 od 82 kil. for. 8.60 8.65. isčmen 8.10—8.— prosa 5.65—6.10.

Pšenica: Slabe ponudbe. Mlini rezervirani, mirno nespremenjeno. Vreme: lepo.

Praga. Neračunirani sladkor for. 12.—, november-december 12.12.

Praga. Centrifugal novi, postavljene v Trst e carino vred odpošiljatev procej f. 33.75 34.— Concasse 34.75—35.— Četvorni 36.— — — — — V glavah sodih 37.50—38.—

Havre. Kava Santos good average za december 58.75 za april 59.25.

Hamburg. Santos good average za december 49.25 za za marec 1897. f. 49.25, za september 50.50

Dunajska borza 1. decembra 1896

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.25	101.35
„ „ v srebru	101.25	101.30
Avstrijska renta v zlatu	122.65	122.70
„ „ v kronah	100.75	100.75
Kreditno akcije	361.75	361.60
London 10 Let.	119.95	119.95
Napoleoni	9.58 $\frac{1}{2}$	9.58 $\frac{1}{2}$
20 mark	11.77	11.78
100 italij. lir	45.15	45.35

ŽELEZNIŠKI VOZNI RED.

a) **Državna železnica.** (Postaja pri sv. Andreju Od dne 1. oktobra 1896.

ODHOD:
6.30 predp. v Hrpelje, Ljubljano, na Dunaj, v Beljak.
8.35 „ v Hrpelje, Rovinj, Pulj, Divačo in na Dunaj
4.40 popol. v Hrpelje, Divačo, Dunaj Pulj in Rovinj.
7.30 „ v Hrpelje (in od Hrpelje brzovlak v Pulj, Divačo, na Dunaj, v Beljak.)

Lokalni vlak ob praznikih
2.20 popol. v Divačo.

DOHOD:

8.05 predp. iz Ljubljane, Divače. Hrpelje.
9.50 „ iz Pulja, Rovinja.
11.15 „ iz Hrpelje, Ljubljane, Dunaja.
7.05 popol. iz Pulja, Ljubljane, Dunaja.
9.45 „ brzovlak iz Pulja, Rovinja, Dunaja, Beljaka, Ljubljano.
Lokalni vlak ob praznikih:
8.35 popol. iz Divačo.

„Telovadno društvo Tržaški Sokol“ VABI NA Miklavžev večer,

ki bode

dne 5. decembra t. l.

v društveni telovadnici.

RAZPORED:

1. Tamburanje.
2. „Šumski čar“, poje zbor „Slovanskega pevskega društva“.
3. Šalovgra „Dva sodnika“.
4. „Oblačku“, poje zbor.
5. Tamburanje.
6. Miklavžev nastop in razdelitev daril.
7. Ples in svobodna zabava.

Začetek ob 1/2 9. uri zvečer.

USTOPNINA za člane 30 nvč., za nečlane 50 nvč. Člani v društveni opravi in otroci ne plačajo ustopnine.

Na obilno udeležbo vabi

Odbor.

Stenski koledar za l. 1897

Od več strani se je naglašala potreba koledarja v slovenskem jeziku za rabo v pisarnah. — Tiskarna Dolenc v Trstu priredila je za leto 1897 tak koledar in ga prodaja po 20 nč. komad, s pošto 25 nvč. Kdor si ga želi, naj pošlje omenjeni tiskarni po nakaznici 25 nvč. in natančen naslov, ali pa naj pride sam v tiskarno, trg velike vojašnice št. 2, kjer ga dobi po 20 nvč. komad.

Prva tržaška tvornica dvokoles
spojena z mehanično delavnico
A. B. FANO
TRST - Via Nuova 9 - TRST.
TVORNICA DVOKOLES

po pravem angleškem tvorju in snovi

Ta tvornica popravlja in izdeluje povsem nova kolesa, nikilirja in ferniži jih na ogenj. Sprejema se nikiliranje koles vsake snovi na električno oksidicijo zlatenje, srebrjenje, kotlovinanje in galvaniziranje. V zalogi so vedno kolesa lastnega izdelka po najnižjih cenah. Vse druge potrebščine za kolesa po tvornej ceni gg. skladnikom in prekupčevalcem prodaja se po odbitku na cení.

Narodnjakinje!

Dovoljujem si Vas opozoriti na svoje veliko skladišče oglja, drv, premoga in koksa v ulici S. Zaccaria števil. 1 (mej ulicama Chiozza in farneto).

Ker izdelujem od navedenih predmetov nekatere na lastno režijo, nekatere pa sem si nabavil pod najugodnejšimi okolnostmi, prepričan sem, da vas zamorem v vsakem obziru zadovoljiti.

Jamčim za točno postrežbo in pošteno vago ter se priporočam z vso

udanostjo

Vekoslav Grebeno.

Riunione Adriatica di Sicurtà

24—2 v Trstu.

Zavaruje proti požarom, prevozu po suhem, rekah in na morju, proti toči, na življenje v vseh kombinacijah.

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1892

Glavnica društva glid. 4.000.000—

Premijna rezerva zavarovanja na življenje 13.326.346.98

Premijna rezerva zavarovanja proti ognju 1.632.248.22

Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju 49.465.07

Rezerva na razpolaganje 500.000—

Rezerva zavarovanja proti preminjanju kurzov, bilanca (A) 333.822.42

Rezerva zavarovanja proti preminjanju kurzov, bilanca (B) 243.331.83

Rezerva specialnih dobičkov zavarovanja na življenje 500.000—

Občna rezerva dobičkov 1.187.164.86

Urad ravnateljstva:

Via Valdirivo, br. 2 (v lastnej hiši).